

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Detailutazók.

Pécs, 1900. május 22.

Évtizedes panasza az a vidéki iparos és kereskedő világnak, hogy fővárosi, de különösen osztrák gyárosok és nagykereskedők a vidéket az ügynökök egész légióival árasztják el, akik betolakodnak a fogyasztó közönség otthonába s a helyi ipar és kereskedelem roppant kárára a nyakába akasztják rendszerint selejtesebb áruikat.

A vidék összes kereskedelmi és iparkamarái már évek óta sürgetik ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetését, míg végül Hegedüs miniszter részánta magát annak a törvényjavaslatnak a benyújtására, a mely szerint kereskedelmi utazók csak azokban az üzletekben gyűjthetnek megrendeléseket, a melyek az általuk ajánlott árucikkek árusításával foglalkoznak s ha mégis másnemű üzletekben, vagy magánfogyasztóknál gyűjtenének megrendeléseket, ez kihágást képez, mely pénzbírságot von maga után.

Persze ezt a javaslatot is hamis lobogó alatt akarta a miniszter a törvényhozás retortáján keresztülcusztatni s úgy tüntette fel a dolgot, mintha a javaslat éle csupán az osztrák gyárosok és kereskedők inváziója ellen irányulna, pedig hát az osztrák kormány teljesen azonos intézkedéseket szándékozik életbeléptetni, annak a célja tehát nem lehet az osztrák ipar és kereskedelem korlátozása.

A budapesti gyárosok és kereskedők fel is használták a javaslat megokolásának ezt a frázisát arra, hogy erős támadást intézzenek magának a javaslatnak az intézkedései ellen. Vasárnap népes értekezletet tartottak s azon egy memorandumot fogadtak el, a melyben kimutatják, hogy a tervezett intézkedés éppen a tehetősebb külföldi iparnak biztosít előnyt a szerényebb magyar ipar fölött, a mely ma még nem bírná el a megrendelések gyűjtésének eltiltását, mert egyrészt csak a gyűjtött megrendelések teszik lehetővé, hogy a kereskedők állandóan foglalkoztassák a munkásokat és a kisiparosokat, másrészt pedig rábeszélés nélkül a magyar ipar nem képes felvenni az erősebb idegennel a versenyt.

Első pillanatra tetszetősnek látszik ez az érvelés, valójában azonban csak a javaslat megokolásának azt a részét teszi pocsékká, a mely ettől az intézkedéstől a külföldi ipar kiszorítását várja. Az intézkedés valódi célját azonban legkevésbé sem érinti. Ez a valódi cél pedig nem lehet más, mint az ipar és kereskedelem helyes decentralizálása, a helyi ipar és kereskedelem létezőkének védelme.

A vidéki kereskedő most nagy költséggel kénytelen berendezni üzletét, fizetni az üzleti helyiség és a segédszemélyzet béreit, viselni az állami adó mellett a mindinkább növekedő községi terheket s mindezek dacára ölberakott kezekkel nézheti, mint halászszak el az orra elől a

kereskedelmi központok utazói a vevőközönséget, az egyetlent, amelyre a vidéki kereskedő számíthat, míg a központ nagykereskedőinek és gyárosainak a dolog természetes rendje szerint tulajdonképpen a vidéki kereskedő lenne a vevője.

A főváros gyárosai és nagykereskedői panaszkodnak, hogy a detail megrendelések gyűjtésének eltiltása esetén nem foglalkoztathatnák állandóan a munkásaikat, de e mellett elég szűkkeblűek be nem látni azt, hogy a detailutazóik meg az egész ország vidéki kereskedőinek az existenciáját veszélyeztetik, pedig hát ezek az existenciák is tarthatnának talán igényt a védelemre, ha mindjárt nem fővárosiak is. De nem is állja ki okoskodásuk a szigorú bírálatot, mert az éppen nem áll, hogy a detail megrendelések hajszolása nélkül nekik nem lennének megrendelőik. Ha az az elhalászott vevőközönség ezentúl a helyi kereskedőtől fogja beszerezni a szükségletét, akkor majd a vidéki kereskedő fog nagyobb megrendeléseket tenni a gyárosnál s a fővárosi nagykereskedőnél; a különbség csak az lesz, hogy a vidéki ismét eladónak olcsóbban kell majd eladnia áruját, mint a mikor közvetlenül a fogyasztónak adhatta azokat, de emellett aztán a vidéki kereskedő is megélhet majd.

Azt a rábeszélést pedig, a mely nélkül a fővárosi kereskedők memorandumja szerint nem vagyunk képesek felvenni az idegennel a versenyt, bizzák csak a vidéki kereskedőre, aki ezentúl ki fogja szolgálai

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Borongós május.

Borongós május. A szép napsugár
Felhők között bujdosva, lopva jár
S rövid időre ha tán ránk nevet,
Ismét elbujik a felhők megett.

Hűvöstre fordul a derült idő,
Az alkonyat homálya hogyha jó
S csillagsugáros, holdvilágos éjjel
Hideget terjeszt a világra széjjel.

Biborsugáros hajnal idején
Fagy érkezik s oda minden remény!
Az ég felé a pacsirta nem szárnyal,
Fázva vonul meg a bokor aljában.

Virág a kelyhét mind kitarja reggel,
Hogy nemsokára dúló fergetegben
Diszét veszítve, álljon letaroltan, —
Korán mult élet a miként áll romban.

Borongós május, az ég is sirat!
Könyűt önti bús időd miatt.
De én szeretlek s úgy óhajtanám:
Oh bár örökké, mindig tartanál!

Te benned van példázva im az élet:
Az ifjuság s a hit hogy semmivé lesz;
Gyönyör s boldogság, minden búra hajló —
Borongós május, hozzánk vagy hasonló!

Honthy István.

A műveltség.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

A társadalomban, a hol egymást taszítgálva, lökdösve, agyonnyomva mozognak az emberek, úgy hívják egy bizonyos követelményt, egy okadatolt kényszert, hogy műveltség. Aztán ha ez megvan valakinél, minden bizonynyal jogosított a társaságokra, kaszinókra, értelmi és egyéb körökre, bálókra, estélyekre stb. Szóval köztisztelőben, becsülésben és kedveltségben áll a társadalom előtt az, a ki megfelelő műveltséggel bír, azonkívül megnyerő és kedves ember. Mert hiszen egy művelt embernek nem szabad egyébnek lenni, mint kedvesnek és tetszetősnek; a műveltség következképpen szórakozás és szórakoztatásból áll. A kedély, a finomság, az udvariasság, a kedveltség tehát nem egyéb, mint a műveltség egyenes eredménye. Amde a kifejezés nagyon is általános, néha oly tág fogalom, hogy az ember alig tud rajta eligazodni, melyik hát a tulajdonképeni művelt ember: az intel-

ligns-e, az olvasott-e, az okos-e, az eszes-e, a tudós-e, a zseni-e stb.? vagy pedig olyan, aki mindez együtt véve, illetőleg mindenikből egy kevéssel bír, azaz egyik sem?

Nem céloim most ennek fejtegetésével foglalkozni akkor, a mikor egy másik, egy alapvető pontba kell kapaszkodnom, a melyről az általános közéletben elfogadott meghatározás annyira meggyőzőnek tetszik, hogy szinte az a sértő definitio határozza meg a műveltséget. Az a meghatározás pedig, közönséges szóval élve, egyszerűen önmegtágadásban, hibáink elrejtésében, előnyeink markirozásában, szóval színészkedésben áll.

Innen van a társadalom visszatetsző, affektált magatartása egymással és a körökön kívülállókval szemben.

Itt eszembe jut egy pár selejtes scéna, a mi épen nem mondható szépnek és okosnak, a mikor műveltségről van szó — a mit otthon, egy egyszerű nagyközségben láttam és hallottam, de azért úgy hiszem, hogy nem minden ok nélkül való dolog lesz épp e helyen megemlítenem.

Egy vén cigányasszonyt agyba-főbe vertek a rokonai s talán épp a fia volt az, a ki úgy ledobta a magasabb dombról, a verekezés színhelyéről, hogy az pár ölre aláesve, menten szörnyet halt. Volt aztán sirás-rivás utcahosszat, hogy az asszonyt felboncolták, pedig

a közönséget. A fővárosiak csak iparkodjanak minőségben és árban minél jobban kiszolgálni a közvetítő vidéki kereskedelmet hazai áruval, lesz majd ebben annyi hazafiság, meg élelmesség is, hogy hazai árut fog vevőinek kínálgatni.

Csak hogy azt a bizonyos rábeszélést valószínűleg nem is így értik a fővárosiak, hanem attól félnek, hogy akkor majd nem akaszthatják a nyakába az áruikat azoknak is, akiknek nem kell vagy a kiknek az anyagi helyzetük azok beszerzését nem engedi meg. Hisz tudjuk, hogy amugy is anyagi válsággal küzdő társadalmunkban a legtöbb könnyelmű vásárlást éppen a fővárosi detailutazók tolokodása idézi elő.

Ez érdekében állhat ugyan egypár fővárosi nagykereskedő cégnek, de nemzetgazdasági szempontból a legnagyobb veszedelmeket rejti méhében, mert tömegesen kergeti az adósságcsinálás örvényébe a kisebb existenciákat, akik a detailutazók tolokodása és csábítgatása nélkül talán anyagi viszonyaikhoz mérten korlátozták volna igényeiket.

Még ha kereskedelmi politikánkat önállóan intézhetnők s így a külföldi cégek utazóit külön rendszabályozhatnók, lenne némi értelme annak a kivánságnak, hogy a magyar cégek detailutazói vétessenek ki az általános tilalom alól; de azért, hogy egypár fővárosi cég detail megrendeléseket gyűjthessen, egészen ránk szabadítani Ausztria valamennyi detailutazóját s ezen a réven még a magyar közvetítő kereskedelmet is fölöslegessé tenni számára: az már valóban lelkiismeretlen követelés.

Ha azok a fővárosi nagycégek már annyira ráéheztek a vidéki detailforgalomra, hát vegyék igénybe a reklámnak azt az ezernyi eszközét, a melyet a századvég oly bőségesen produkált, de fogdmegeikkel ne horgásszák el a vidék helyi kereskedőtől azokat a vevőket is, akik ezektől akarják beszerezni szükségleteiket.

mindenik azt mondta reá, hogy ugy kellett neki! Nem érzett iránta részvétet egyik sem, mégis egyik jobban jajongott a másikkal, hogy az embernek az asszony eltakarításáig szinte borsódzott a háta.

Az a primitív cigányasszony nem csinált egyebet, mint színészeskedett, mert a hazugság neki feltétlenül alaptermészete. Jóllehet ő e tettetett siránkozással részvétet akart kelteni az emberekben s ugyanakkor anyagi haszonra gondolt.

Ugyszólván ez az egy jelenet készített ennek a cikknek a megírására, a mikor öntudatlanul is a mi műveltségünkre gondoltam.

Aztán láttam egy a közeli tanyára szakadt kisasszonyt is, a ki nagy puccosan, kalaposan ült a szekér belsejében; nyilván bevásárlás miatt — látogatóba jött be a község legműveltebb leányához. Ez a leány csak azért kötötte le figyelmemet, mert arról azt tartották, hogy az a környék legműveltebb leánya, mert annyi kardos, atillás reliquiával ruházta fel magát, hogy méltán rászolgált a hízog »jukker« jelzőre. Ő neki aztán — hallottam — hogy minden szabad; ő az irány, a ki felé törekedni, a kit követni kell. Jön aztán egy másik, egy kicsur, a ki nem tudja az erret tökéletesen kiejteni, épp ezen oknál fogva fölsegíté őt az ég a közigazgatási gyakornokságig; ő neki már egészen hosszú fekete női harisnyákat kell hordani, hogy ha majdnem terdégig húzgalja fel a nadrágját a lábszárain, eleganciáján, illetve kifogástalan öltözékén va-

Hirek.

Pécs, 1900. május 22.

Eszményi szerelem.

... A korai alkonyodás hangulata szállta meg a szívét bizonyára. Halvány arcát kezeivel eltakarta, talán azért, hogy ne lássam a szeméből aláhulló égő könnyeket.

Megfogtam a kezét, szeliden elvontam borús homlokáról s kértem, hogy öntse ki előttem szive keservét. Hiszen a megosztott fájdalom már félig boldogság.

— Te jó vagy, — szólt, csöndesen, alig hallhatólag sóhajtva, — de vigasztaló szavad ma csak fájna nekem. Hiába is beszélnelek a tavaszról, az én lelkemben csak vigasztalan ősz tanyázik, virághervasztó, lombhullató ősz. De ha megígéred, hogy nem kívánsz osztozkodni fájdalomamban, hogy meghagyod a bánatot egészen az én számomra, ugy elmondom az én bus regémet, a mely valószínűségnek se nem az első, se nem az utolsó ebben az életben.

És szólt minden remény nélküli lemondás hangján, csöndes rezignációval, mely szerető szívéig hatolt:

— Kis falucskámnak képét leirtam már előtted, egészen ugy, a mint az ifju emlékek a szívembe rajzolták, a nagy hársfákkal ott az udvaron, melyek lombjai olyan beszédesekké váltak a nyár langyos leheletére, a melyeknek beszédét csak az én szerelmes szívem értette meg, a virágos kerttel, melynek rózsabokrai társak voltak a titoktartásban. Mert egyedül ők tudták a mi titkunkat. Az enyémet, meg az övét, kinek dobogó keblén a rozsfakkal együtt borult virágzásba az én szívem . . . Szép volt. Büszke homloka tiszta, — mint maga az őszinteség, ugyanilyen a szeme tekintete, melyhez, — azt gondoltam, — a hazugság nem férközhetik hozzá soha.

Szüleink elleneztek szerelmi frigyünket, ezernyi veszélynek voltunk kitéve, hogy találkozhassunk s mi mégis boldogok voltunk.

Azután válnunk kellett . . . Egy pillanatra elborult a lelkem, mikor elszakadtunk egymástól, de azután boldog voltam újra, mert élt bennem a remény, hogy egymástól elszakítva is csak egymás gondolatainak fogunk élni, hogy szíveinkbe idegen érzés nem költözik soha s örökre égni fog benne kölcsönös szerelmünk tüze.

lahogy hiba ne essék. Egy előkelő vegyes társaságnak pedig férfilábszárakon nem szabad találni kifogásolni valót, mert az nem tartozik a műveltséghez s még kevésbé a jellemhez.

Igy vagyunk mi körülbelül azokkal a bizonyos társadalmi töngeberekkel is, a kik a műveltség zakatoló kerekét forgatják. Elcsépelet régi alakok nyomán találják fel nekünk az izleni valókat, a mik után legjobb, ha az ember egy kis szájöblítő tiszta vizet, meg egy kis szódabikarboniumot használ, még akkor is, ha nem volt előkelő dolog jóllakni velük.

A műveltség és az azzal való foglalkozás körülbelül nem új dolog; ott folytatódik, a hol elkezdődött. De mihelyt átlépte a maga határát, ha színészeskedik, álszineket játszik, idegen tollakkal ékeskedik, parókákat hord, majmol, lop és főleg hazudik, akkor már csak egyszerűen mesterség, ügyesség, kezelés, szóval egy különösebb tulajdonság: modor. Sokkal helyesebb tehát az általános meghatározás, a tettetés: a modorra. Mert műveltségben bár időbeli haladás van az ismeretek és a viszonyok terén; divat, üzem nincs még a mai szecessziós világban sem.

De igenis, az alakoskodás: alaptermészet. Lehet az művelt embernek sajátja, mert szükség van például egyes dolgok elhallgatására, vagy hangoztatására, de a műveltség tulajdonképpen nem ily silány alapon nyugszik. Sőt az ilyen banális eszközök éppen hátrányára vannak a műveltségnek.

Megesküdött erre s én hittem esküjének . . .

Szerettem, hittem és ő megszegte esküjét, megcsalt . . .

Mikor egy este haza jöttem, két rózsaszínű szalaggal átkötött névjegyet találtam az asztalon. Az egyik az ő neve állott, a másikon egy női név volt . . . És még volt szive elküldeni hozzám az esküvői meghívót is?!

Azt gondoltam, hogy megszakad a szívem a bánattól, hang nem jött az ajkamra, csak összeroskadtam a teher alatt. Betegen feküdttem sokáig . . . ennek épen ma egy éve.

Hervadtam ez idő alatt sokat, tudom, de érzem azt is, hogy az igaz szerelemben, — még ha reménytelen is, — nem lehet beéhalni. Gyönyör annak később már a reménytelensége is, édesek a kínjai. A boldog órák emléke megédesíti hosszú évek multán is a szomorúság perceit . . . A lemondás oltárán megeszmenyesül, megmagasztosul a szerelem, a mely nem ösmeri a boszút, a megtorlást.

Itt esküszöm neked, hogy én szeretem még most is és szeretni fogom mindörökké s a mai szépet, a mi boldogságot nyújt nekem az élet, még most is ennek a szerelemnek köszönhetem. Ennek a szerelemnek az emléke táplálja melegéggel a szívemet s mikor én sírok, boldogabb vagyok, mint mikor más mosolyog . . .

Igy szólt a leghatározottabb meggyőződés hangján s keblemre hajtotta fejét. És sirt . . .

Szeliden simogattam meg gyönyörű haját s hagytam sirni. Hagytam, hogy sirassa azt, amit vissza sirni nem lehet soha.

K. Ilona.

Napirend 1900. május 23-án.

Naptár: szerda, május 23. — Róm. kath.: Dezső. — Prot.: Dezső. — Görög-kel.: (máj. 10.) Simon. — Zsidó: Ijar 24. — Nap két 4 óra 18 perckor; nyugszik 7 óra 37 perckor. — Hold két éjjel 1 óra 20 perckor; nyugszik délután 1 óra 35 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: derült, száraz idő és hőemelkedés várható.

A Petőfi-kör alakuló közgyűlése este 8 órakor saját helyiségében.

— (A főispán és neje hazatérése.) Lapunk tegnap esti számában már megirtuk, hogy az Abbaziából hazatérő báró

Hogy kik tehát a valódi művelt emberek, erre alig lehet meghatározásszerűen felelni; mert azok, kik tudnak, okosak, zsenik, alig lesznek kifogástalan művelt emberek, ugy szólván iztelenek s a kik pedig művelt emberek, az előbbi hibákkal, vagy hibáktól eltekintve lehetnek azok.

Szóval a műveltség intelligens, tanult, jellemes bonhomme emberek öntudatlan természetes megnyilatkozása ugy beszédben, mint tettben, mely nem pusztán csak megtanulható, elsajátítható és utánozható, hanem arra, hogy ugy mondjam — születni kell.

Épp ezért a műveltség nem lehet sem védfal, sem paizs, sem mentség a társadalom követelményeivel szemben és legkevésbé társadalmi kényszer, mely alá minden valamire való iskolát végzett ember alá van vetve. De hát ha valami ferdeséget mimelünk, ha nem emberséges felebaráti módon viselkedünk, rendezen a fölvetett vádra azzal mentjük magunkat, hogy a magunk részéről úgy, meg ugy cselekednénk, de hát ugy kívánja meg a világ, a társadalom. Tehát mindenki egymaga van és egy — társadalom. Csupa szabály és forma, mint csilingelő rímekkel lüktető rithmusban semmi tartalom, csak szóhalmaz.

És ez mindig ugy lesz, a mig csak a művelt ember egymás hátra lépve egymás vállára hágyva kapaszkodik fölfele, hogy bizonyos toronytetőről nézze a világot.

Fejérváry Imre főispán és neje fogadására Baranyavármegye összes járásainak főbírái Uj-Dombovára utaztak. Délutáni öt órakor érkezett meg a vonat, melylyel a főispán és neje jöttek Uj-Dombovára, hol a járási főszolgabírák küldöttsége és a hegyháti járás képviselői lelkes éljenzéssel fogadták az érkező főispáni párt. *Máthé Ödön* hegyháti járási főszolgabíró itt néhány szívből jövő üdvözlő szót mondott kartársai nevében is s őszinte ragaszkodásukról biztosítva a főispánt, az összes főbírák végtelen örömeinek adott kifejezést, ő méltósága a főispánné fölgögyulta és hazatérte fölött. Ezután a hegyháti járás képviselői nevében *Gundy Miklós*, *Halvax József* és *Ujváry Béla* tisztelegtek s ekkor *Gundy Miklós* esperes plébános üdvözölte a főispáni párt. Az üdvözlések után a főbírák küldöttségével együtt a főispán és neje vonatra szálltak, melyet a pécsi állomáson esti nyolc órakor *Tormay Károly* alispán, *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök, *Kossits Kámill* vármegyei főjegyző, a város részéről *Majorossy Imre* polgármester távollétében *Nendtvich Andor* helyettes polgármester, továbbá *Pintér Ferenc* és *Herbert János* városi tanácsnokok, *Vaszary Gyula* rendőrfőkapitány, *Oberhammer Antal* tb. rendőrfőkapitány fogadták. Igen imponáló volt a főispáni pár és kíséretének bevonulása is s a hosszú kocsisor, mely az indóház-, Gyár-, Ferenciek-utca és a Széchenyitérien át vonult a főispán lakásához, szinte ünnepi szint kölcsönzött a maga hétköznapiaságában üres városnak. A kocsisort *Vaszary Gyula* rendőrfőkapitány nyitotta meg, utána jött br. *Fejérváry Imre* és neje csukott hintója, majd egy kocsiban *Tormay Károly* alispán és *Kossits Kámill* főjegyző, ezt követték *Vaniss Sándor* pécsi és *Máthé Ödön* hegyháti járási főszolgabírák. A város fogatán jöttek *Nendtvich Andor* h. polgármester, *Pintér Ferenc* tanácsnok, *Oberhammer Antal* tb. rendőrfőkapitány, majd *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök és *Jeszenszky Gyula* pécsváradi főszolgabíró s végül *Herbert János* városi tanácsnok. A megyei és városi tisztviselők a főispánt a Mária-utcában levő lakásáig kísérték, hol úgy br. *Fejérváry Imre* főispán, mint neje szívélyes bucsut vettek az uraktól. A főispáni párt lakásán *Reeh György* városi tanácsnok fogadta. A lépcsőzet előtt pazar fénynyel díszített diadalkapu volt felállítva »Isten hozott« felirattal, míg a lakás bejárata délszaki növény és lampion díszben tündökölt. A lakásban felállított hosszú asztalon szebbnél-szebb virágcsokrok pompáztak, mindannyian tisztelők és ismerősök ajándéka, kik ezzel a poétikus figyelemmel óhajtottak a főispáni pár hazatérte fölötti örömeiknek kifejezést adni. Holnap este nyolc órakor a „Pécsi Dalárda“ fog szerenádöt adni a főispáni párnak.

— **(Korcsmai verekedés.)** Kisharsány község korcsmajában véres verekedés volt a minap. *Szöllösi János* és *Tinya János*, kisharsányi lakosok vesztek össze s mikor ököltre mentek, *Szöllösi* egy éles vasdarabot húzott elő a zsebéből és azzal *Tinyát* fejbe szúrta. A verekedésnek csak ekkor lett vége s a megszurtt ember feljelentette az esetet a hatóságnál.

— **(Zenés mise.)** A zenés misék rendezése ismét új misére készül, melyet,

hogyan mikor adnak elő, ez idő szerint nem lehet tudni; az a próbától, azaz a próbák sikerétől függ. Az első próbát holnap, szerdán, folyó hó huszonharmadikán délután háromnegyed öt órakor tarák meg a főreáliskola mértani rajz termében, melyre a rendes közreműködőket a zenés misék rendezősege már össze is hívta.

— **(Győri diákok Pécsen.)** A győri főgimnázium VI. osztályának 26 tanulója *Saly Brunó*, *Osztovics Gellért* és *Ruzsicska Aurél* bencés tanárok vezetése alatt hosszabb tanulmányutra indult, hogy megismerjék a szép Dunántul nevesebb városait, megragadóbb vidékeit. A múlt hét végén a Balaton monda-koszorúta vidékeit nézték meg, a tegnapi d. u. 4 órai vonattal pedig városunkba érkeztek, ebbe az érdekes városba, melynek még mindig igen sok emléke van abból az időből, a mikor kelet hatalmas népe iparkodott saját nemzeti jellegét reá erőszakolni a meghódolt területekre. A vasutnál *Buzássy Ábel* főgimn. tanár fogadta az érkezőket, elkülönítette őket a »Vadember«-ben levő szállásukra, a honnan rövid pihenés után a *Döbrössy* tanítóképző-intézeti igazgató által rendelkezésükre bocsájtott kocsikon több főgimnáziumi tanárunk kíséretében felhajtottak a Tettyére. Megnézték a várromokat, a városra nyíló kilátást, majd felkerekedtek a szép mecseki uton a Dömörkapuhoz, onnan a Kardos-uton le visszatértek a városba. Rövid séta után, mely alatt néhány nevezetesebb épületet, a sétateret stb. mutatták meg az ifjaknak, a »Vadember«-ben vacsorához ültek, élénken vitatván meg a látottakat, a nyert benyomásokat. Ma délelőtt félkilenctől féltízig a vártemplomot nézték meg, onnan *Zalai* tanár kíséretében a Zsolnaggyárba mentek. Délután a hadapródiskolát és kórházat tekintették meg. Holnap (szerdán) a déli vonattal hagyják el városunkat.

— **(Hírek a jogakadémiáról.)** Napokkal ezelőtt megirtuk már, hogy a pécsi jogakadémián az előadásokat e hó végével beszüntetik. Junius első napján megkezdődnek az index aláírások s eltartanak egész ötödikéig bezárólag. Az indexek aláírása után megkezdődnek a vizsgálatok, melyek junius hó 23-ig tartanak.

— **(A Zsinkó-emlék.)** Régen esett már erről szó, szinte azt hinné az ember, hogy megfeledkeztek róla egészen. Pedig dehogy! A mi annyinak a szívében talált visszhangra; a minek megvalósítására városunk legintelligensebb, legtekintélyesebb férfiai vállalkoztak; a mi iránt oly általános érdeklődés mutatkozott társadalmunk minden rétegében: azt nem lehet eltemetni, azt nem lehet elfeledni. Mindenki megegyezik abban, hogy Zsinkó kanonok méltó a mi hálánkra, a mi kegyeletünkre; méltó arra, hogy nevét és emlékét a feledéstől megóvjuk; csak abban nem tudtak megegyezni, a megörökítésnek mi lesz a legmegfelelőbb, legméltóbb formája. Tudvalevőleg az egyik rész valamiféle alapítványt óhajtott tenni; ez lenne a szerény emberhez leginkább illő. A másik (lelkesebb) párt nem elégszik meg ezzel; azt hiszi — s teljes joggal — hogy így nem jut kellő kifejezésre az az épen nem kicsinylendő erkölcsi momentum, mely tulajdonképpen jelentőséget ad az egésznek, hogy t. i. Pécs városa, helyesebben szólva

a pécsi egyházmegye kíván koszorút fonni áldott emlékére, erényeire, irgalmasságára, emberszeretetére. Ezek amellett kardoskodnak, hogy a begyült adományokból csinos mellszobrot állítsanak városunk valamely szép pontjára, (Pécs úgy is rendkívül szegény tekintetben) hadd lássa mindenki, mennyire szerettük és becsüljük azt az embert, ki atyja volt a szegényeknek, pártolója minden szűkölködőknek, enyhítője minden bánkódóknak. — A jövő hónapban fog a végrehajtó bizottság e kérdés felett dönten. Addig visszaérkeznek a gyűjtő-ívek s akkor tisztábban is lehet itélni a dologról, a mennyiben tudni fogják, mily összeget fordíthatnak a cél megvalósítására. Eddig — úgy halljuk — ezerkétszáz korona gyűlt be.

— **(A realisták tornaversenye.)** Realistáink a komoly tanulás mellett a test-edző tornának is nagyban hódolnak. Egy-két hét múlva meg lesz a tornaversenyük, melyre nagyban készülnek a növendékek. E tornaversenyt nagy ünnepélyességgel tartják meg. Az intézeti énekkar is közre fog működni azon. Ez alkalomra *Gebauer Antal*, intézeti énektanár egy tornaindulót komponált, melyhez a szöveget *Cziglányi Béla* írta.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye forrás vizállásáról a következőket jelenti: A viztarték tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 22-én reggel 8150 köbméter.

— **(Elhunyt misszionárius.)** A budapesti »Jézus Társaság« rendházának egyik tagja, *Flodung József* áldozópap és misszionárius főnök vasárnap reggel meghalt. Az elhunyt misszionáriust Pécsen is ismerték s a nemrég tartott missziók legkedveltebb szónoka volt. — *Flodung József* Püspöklakon Baranyamegyében született 1845. dec. 1-én. A Jézustársaságba lépett 1863. szept. 4-én. A rendben nyilvános fogadalmakat tett 1882. február 19-én. — Főgimnáziumi tanár volt Kalocsán pár évig, Kalocsán és Kalksburgban, mint a nevelőintézet prefektusa működött egy ideig. Három évig a szatmári jézustársaság Rendház előjárója volt. Működésének súlypontja azonban magyarországi misszióra nehezedik. Nincs egyházmegye, amelyben nem működött nincs politikai megye, amelyben népmissziót nem tartott.

— **(A jogakadémia fegyelmi hatósága.)** A pécsi jogi lyceum vagyoni rendezésére, melylyel a többi királyi jogakadémiákkal azonos rangba emeltetett, vagyis a liceum tanárai ugyanolyan elbánásban részesülnek mint a többi királyi jogakadémiák tanárai, a pécsi püspökség és a kormány — mint régebben meg is irtuk — véglegesen megállapodtak és ezt a megállapodást a király jóváhagyta. A lyceum vagyoni rendezésén kívül szükségessé vált még a fegyelmi hatóság szabályzatának megállapítása is. Ennek megvitatására, hogy a pécsi jogi lyceum tanári kara és tisztikara mely fegyelmi hatóság alá tartozzék, *Hetyey Sámuel* megyéspüspök holnapra, május 23-ára Pécsre a püspöki palotába tanácskozásra hívta meg a kormányt. A vallás és közoktatásügyi minisztérium az értekezletre *Madách Emánuel* és *Tost Gyula* miniszteri tanácsosokat, *Tóth Lajos*, *Csorba Ferenc* dr. és *Várady Árpád* dr. osztálytanácsosokat küldötte ki, a kik ma Pécsre

érkeztek, hogy részt vegyenek a holnap i tanácskozáson.

— **(Baleset.)** Tegnap délután *Surony* János, magyar államvasuti műhelymunkás, a vasuti műhelyben szerencsétlenül járt. Egy mozdonykerék leemelése közben a kerékfordító vaspánt a jobb lábára fordult és lábfejét összezúzta. A rendőrség részéről *Ludvig* Ferenc dr. tisztiorvos és *Tóth* Jenő, rendőrségi kiküldött mentek ki a helyszínére s a jegyzőkönyv felvétele után a szerencsétlenül járt munkást lakására szállították, hogy otthon részesüljön orvosi ápolásban.

— **(Új kuriai bírák.)** A király *Bolgár* Emil, pozsonyi és *Major* Kálmán, budapesti ítélőtáblai bírákat a m. kir. Kuriához számfeletti bírákká nevezte ki.

— **(Betörés.)** *Kő* László, nagyhajmási lakos éléskamráját a minap feltörték s abból egy csomó sertéshúst és egyéb élelmiszert elloptak. A megindított nyomozás során most elfogták a tettest *Kehl* György magyarorszáki lakos személyében, kinél azonban a lopott élelmiszerekből már semmitsem találtak meg, mert mind felélte azt. Most majd börtönbe kerül.

— **(Tűzet okozó gyermekek.)** Mocsoládon tűz volt a minap. *Majthényi* Vilma ottani lakosnak a szérűskertjében égett le egy kazal szalma. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet *Pincehelyi* József nyolcéves Vendel nevű fia és *Prigli* János kanász ötéves György nevű fia okozták, kik gyutával játszottak a kazal közelében. A vizsgálat folyik a gondatlanságból okozott tűz ügyében.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter *Feingold* József, mohácsi kir. járásbírói díjnokot ugyanoda írnokká nevezte ki.

— **(Összeesett az utcán.)** Tegnap este a Jókai téren összeesett egy szegény, öreg asszony, özv. *Vas* Károlynénak hívják az illetőt, ki a városi kórházból jött ki, azonban az utcán elfogta a betegsége utóhatásaként a gyengeség s a Jókai-téren erőtlennül esett össze. A rendőrség kocsin szállította haza a lakására.

— **(Megharapott fiu.)** *Gönci* Gábor hatéves fiut tegnap este az alsómalom-utcában levő lakásukon az udvarban a házigazda kutyája megharapta. A fiu játszadozott a kutyával s az egyszerre csak a lábához kapott s azon nagyobb sebet ejtett. A fiu sebeit orvosilag kiégették; a kutyát pedig kivitték megfigyelés végett a gyepmesteri telepre.

— **(Új osztálytanácsos.)** A király a földmívelési minisztériumhoz *Faragó* Lipót műszaki tanácsost osztálytanácsossá nevezte ki.

— **(Keresztjárom napok.)** Ma van a második keresztjárom nap. A körmenet úgy mint tegnap, reggel nyolc órakor indult a székesegyházból a belvárosi plebánia templomba, hol német szent beszéd követte a csendes misét. A processziót ma is *Spiess* Nep. János apátkanonok, székesegyházi plebános vezette. A főgimnázium s az apácák iskolája ez alkalommal ismét részt vett a körmenetben. Holnap az agostontéri plebánia templomba megy a körmenet.

— **(Megcsipett tolvajok.)** Terehegyen *Varga* József mezőőr a mezőn két cigányasszonyt fogott el, a kik lopott tárgyakat szállítottak tovább. Kérdőre vonták hát

őket s kitént, hogy lopott vásznat és ruháknak cipelnek, a mit egy vásárról emeltek el. A két tolvaj cigányasszonyt *Petrovics* Verának és *Petrovics* Margitnak hívják és siklósi illetőségűek. Most majd a bíróság fog velük végezni.

— **(Becsületes megtaláló.)** *Kovács* Imre, felsőhavi-utca 54 szám alatt lakó utcaseprő, tegnap este az utcán negyven forintot talált. A szegény ember, mint becsületes megtalálóhoz illik, bevitte a pénzt a rendőrségre, hol tulajdonosa jelentkezhetik kellő igazolás mellett átvételéért.

— **(Wiesner Rajmár temetése.)** *Wiesner* Rajmár bányagazgatót ma délután öt órakor kísérték ki utolsó útján impozáns részvét mellett a budai külvárosi temetőbe. *Nendtvich* Andor, helyettes polgármester, ma köriratban értesítette a törvényhatósági bizottsági tagokat *Wiesner* elhunytáról s felhívta őket a temetésen való megjelenésre. A pécsi keresk. és iparkamara elnöksége, mivel a kamarának az elhunyt levelező tagja volt, szintén felhívást bocsajtott ki a kamara tagjaihoz, hogy a végtszűzességen megjelenjenek. Már tegnap este Pécsre érkeztek az elhunyt testvérei, *Wiesner* Adolf főmérnök Budapestről és *Wiesner* Károly aszfaltgyáros Prágából. Ma ide érkeztek erényi *Ullmann* Lajos, a Dunagőzhajós Társaság vezérigazgatója Bécstől, *Rücker* Antal főbányatanácsos és *Déry* Károly, szeneiáru itási osztályigazgató Budapestről. Továbbá: *Müller* Ottó vezérőfelügyelő, cs. és kir. kormánytanácsos Bécstől és *Hauser* János, hajózási főfelügyelő Budapest. Ma délelőtt a gyászoló özvegnél részvétüket kifejezték: báró *Fejérváry* Imre dr. főispán, ugyis, mint jóbarát és mint a vármegye és város feje, *Tormay* alispán kíséretében; *Sztraka* Ferenc bányagazgató helyettes vezetése alatt a bányagazgatóság egész tisztikara és irodaszemélyzete; *Dragonescu* Dömjén kir. pénzügyigazgató; *Opris* Péter, posta és táviratigazgató; *Nendtvich* Andor helyettes polgármester vezetése alatt a városi Tanács és a törvényhatósági bizottság több tagja; *Ozwick* János, a pécsányatelepi altiszti iskola igazgatója. A halott ravatalához özönével érkeztek a koszorúk. Az özvegy „*Felérthetetlen férjemnek*” felirással helyezett koszorút a ravatalra, melyen ott voltak br. *Fejérváry* Imre dr. főispán a „*Dél-magyarországi kőszénbánya részvénytársaság*”, Az Országos bányászati és kohászati egyesület, a Szászvári bányák tisztviselői, a bányagazgatóság tisztikarának, a Dunagőzhajós Társaság budapesti igazgatóságának és a Társaság Tanácsának, erényi *Ullmann* Lajos, *Müller* Ottó, *Rücker* Antal, *Déry* Károly, *Sztraka* Ferenc, a *Sikorszky* család, *Piacsek* család, *Zsolnay* család, *Mattyasovszky* család, *Schön* Antal és Géza, a bányagazgatóság bajai fiokja, tisztviselőinek és a bányaiskolának koszorúi. A halotti menetet száz egyenruhás bányász égő bányaszlámpákkal nyitotta meg s kísérte ki a koporsót a budai külvárosi temetőbe, hol ideiglenesen a leolmozott üveg-tetejű koporsót a kápolna alatt helyezték el, míg később vagy a *Wiesner* család sírboltjába Prágába, vagy a *Pfannl* család sírboltjába Győrbe szállítják örök nyugalomra. A beszéltelést a gyászháznál *Szeregy* József dr. kanonok végezte nagy segédlettel s a temetési menetben ott voltak a városi törvényhatósági bizottság és Tanács tagjai *Nendtvich* Andor, helyettes polgármester, — a kereskedelmi és iparkamara *Littke* József elnök — és a Dunagőzhajós Társaság kiküldöttei *Ullmann* Lajos, vezérigazgató, valamint a társaság tisztviselői *Sztraka* Ferenc vezetése alatt. Városunk intelligenciájának számos tagja, a tűzoltóság, a bányatelepi iskolák és dalegyet, az ügyvédi kamara, az összes állami hivatalok, a megyei és városi tisztviselők, báró *Fejérváry* Imre dr. főispán és *Aidinger* János orsz. képviselő s impozáns néptömeg vett részt a

temetésen, utolsó útján kegyelettel adózva az elhunytak. Az óriási temetési menet a Dunagőzhajózási Társaság Mária-uteai palotájából kiindulva a Széchenyi-téren a kir. ítélőtábla előtt elvonulva a király-utcán át vonult ki a temetőbe s valóban fényes, megható látványt nyújtott.

— **(Életunt piktor.)** *Csek* Pál szegszárdi születésű 25 éves szobafestő tegnap reggel ittasan ment haza Budapesten Nefelejts-utca 55. szám alatt levő lakására. A liften vitette föl magát. Az első emeleten azután a fölhúzó gép ablakán kiugrott és agyrázkódást szenvedve eszméletlenül terült el a kövezeten. A mentők a Rokus-kórházba vitték.

— **(A „Pécsi Dalárda” közgyűlése)** A „Pécsi Dalárda” f. hó 26.-án, szombaton, esti 8-órakor saját helyiségében közgyűlést tart, mely gyűlésre az egyesület tiszteletbeli és működő tagjai, nemkülönb a pártoló tagok közül választott választmányi tagok fizsülettel meghívotnak. Tárgy: 1. A számvizsgáló bizottság jelentése. 2. Az évi költségvetés megállapítása.

— **(Megvert korcsmáros.)** *Jankó* Vince, vasasi korcsmáros, a napokban estefelét tért haza a község határában levő földjéről, a midőn az országúton *Kőrösi* Ignác és *Valka* József, vasasi lakosok megtámadták s magukkal hozott botokkal alaposan elverték. A korcsmáros panaszt emelt a verekedők ellen, kik tettüket beismerték s azt vallották, hogy *Jankó* azért verték meg, mert az nekik nem akart több italt adni hitelbe, sőt egy ízben ki is tiltotta őket korcsmájából. A rabiátus adósokkal majd a bíróság fog számolni.

— **(Kellemetlen meglepetés.)** *Jovanovits* Stevo ráckozári lakos a napokban elment egyik rokona esküvőjére Nagy-Kozárra s onnan csak másnap reggel tért haza. Képzeltető a gazda meglepetése, midőn hazatérve kamráját feltörve találta, melyből az összes élelmiszer készletét körülbelül ötven korona értékben ellopták. Az éj homályában működött ismeretlen tetteseket most nyomozzák.

— **(Veszedelemes szomszéd.)** *Klein-Weisz* Frigyes, árpádi lakos, panaszt emelt a napokban egyik szomszédja, *Gehrhaut* Antal ellen s kérte a hatóság embereit, hogy szomszédját veszedelemes passziójától tiltsák el. *Gehrhaut* atyafinak ugyanis az a furcsa időöltése, hogy bár a saját portáján, de a szomszédok életét is veszélyeztetve revolverével lövőgyakorlatokat rendez. A hatóság természetesen nyomban intézkedett, elkobozta a lövöldöző gazda forgópisztolyát s feljelentette őt a furcsa kedvtelés miatt.

— **(A megváltó halál.)** Sokan vannak az emberek között, kik borzadályal gondolnak a halálra, az elmulasra, de jóval több azok száma, kik életükben felmerült megoldhatlan problémák megfajtéseként szenvedéseik gyógyító irjaul a halált keresik fel. Ezt tette a napokban *Hercegszöllösön* egy hetvenéves, öreg koldus asszony, kit végzete minden nyomorán kívül azzal is sujtott, hogy vaksággal verte meg. A tehetetlen öreg asszony tegnap aztán összeszedve minden erejét, kíváncszorgott a község határába s ott kötőjéből kötelet csavarva, felakasztotta magát. A halálba menekült koldusnő — kit *Forster* Annának hívtak — (e név alatt ismerték a faluban) mire megtalálták, már halott volt.

— **(Elveszett kutya.)** Tegnap délután a felső sétaterem egy tiszta agárlaj kutya elmaradt a gazdájától s azóta nyoma veszett. A becsületes megtaláló kéretik, hogy a kutya megtalálását a rendőrségnél jelentse be.

— **(Tanulmányi kirándulás.)** Érdekes kirándulást tettek ma a főreáliskola érettségiző növendékei Bányatelepre. Reggel fél 7 órakor indultak el Mike Géza fizikai tanár vezetése alatt. Az első gépháznál már várt rájuk a társulat mérnöke, *Sævera Oszkár*, ki egykori volt tanárát és a vele kirándult tanulókat a legnagyobb szívélyességgel kalauzolta a telepen. Mindenütt bő és alapos magyarázattal kísérte a bemutatott gépeket. Megtekintették az egyes aknákat, a „briquet sajtot” s végül az utolsó aknához mentek s azután *Gebhardt* vendéglőshöz, hol a kalauzoló mérnök szíves vendégszeretetét élvezték. Innen visszatértek a városba, úgy, hogy délután egy órakor már itthon voltak.

— **(Ellopott vadászfegyver.)** *Szélics* András orosz-lói lakosnál a minap betörők jártak. Egy szobába hatoltak be az ablakon keresztül, de nem vittek el onnan mást, mint egy kócsövű vadászfegyvert, no meg egy pár viseltes csizmát. A csizmát nem banná a káros, csak a vadászfegyvert ott hagyták volna. Az ismeretlen betörők után folyik a nyomozás.

— **(A Szajna titka.)** A párisi rendőrség hivatalos statisztikája beszámol azokról az állatokról, a melyeket a múlt év folyamán Páris területén a Szajnából kihúztak. Ime a

jegyzék: 2.021 kutya, 977 macska, 647 patkány, 507 szárnyas háziállat, 3066 kiló vágott hus (a melyet valahol bizonyára ilyen módon konfiskáltak), 210 nyul, 25 juh, 2 csikó, 66 malac, 5 sertés, 1 papagály, 609 különféle madár, 3 róka, 150 galamb és 3 sündisznó. — A vízből kihuzott emberekről persze nincsenek adatok ebben a statisztikában.

— **(A kinni nők öngyilkossági mániája.)** A Sanghaiban megjelenő Shen Pao című kínai lap szerint a fukieni kerület asszonyai között rohamosan terjed az öngyilkosság mániája. Az okok rendszerint kicsinyesek; kis civakodás, veszteség, sértés elegendő arra, hogy a nőket öngyilkosságba kergesse. És pedig nem titokban végzik ki magukat, hanem minnél több néző jelenlétében. Előre hirdetik szándékukat és a midőn a megállapított nap elkövetkezik, bambuszfaból akasztófát állítanak föll, melyre az öngyilkos nő a kiváncsiak nagy tömege előtt felakasztja magát. A nyomorultak azt hiszik, hogy iszonyu tettük kedves az Isten előtt és lelkük egyenesen a mennyországba jut. Jó barátaik még segítkeznek is nekik az öngyilkosnálnál. Az ilyen hajmeresztő cselekmények ellen Kínában nem lehet erélyesen fellépni, mert a nép fanatizmusa minden fogalmat felülmúl.

— **(A becsület védelmében.)** New-York egyik legnépesebb utcáján nagy feltűnést keltő módon védelmezte meg Ábrámszon Anette ki-asszony a jó hírnevét. Nevezett hölgy a város egyik előkelő üzletében mint pénztárosnő volt alkalmazva. Egy idő óta

sajnosan tapasztalta, hogy bizonyos személyek, kiknek bécsülésére mindenkor sulyt helyezett, csak tartozkodva érintkeznek vele. Egész csendben kutatta a változás okát és sikerült is a forrásra akadnia. Megtudta, hogy egyik ismerőse, egy ékszerész terjeszt felőle rossz híreket. Mindjárt, elhatározta, hogy meg fogja magát bosszulni. Nyílt utcán kérdőre vonta a rágalmazót és mikor az kitérő választ adott, előrántotta a ruhája ráncái közt elrejtett korbácsot és hatalmasan arcába sujtott vele. A megtámadott ember menekülni igyekezett, de a megbántott yankee misz üldözőbe vette és még számos ütést mért reá. Végre a rendőrség avatkozott a dologba és a prefektus elé vezette őket, hol azonban a kisasszonyt megintés után azonnal szabadon bocsátották. Az ékszerész tagadja, hogy rosszat beszélt volna Ábrámszon Anette felől.

— **(Menj kolostorba Ofélia!)** Önkéntelenül Shakespeare Hamlet-jének eme szavai jutnak eszébe az embernek, midőn ezt a históriát hallja, mely ma délelőtt történt meg a pécsi „Mi asszonyunk” zárdájában. Még alig virradt fel a nap, midőn szerényen meghuzta valaki a zárdá csengetyűjét. Az egyik nővér kaput nyitott, melyen nagy fekete kendőbe burkolt, sápadt arcú fiatal leány lépett be. A főnöknővel akart beszélni, de miután az lehetetlen volt, megelégedett azzal, hogy baját a nővérnék beszélje el. Elpanaszkodta az alig tizenhét éves leány, hogy szülei őt házasságra akarják kényszeríteni egy oly férfivel, kit nem szeret s hogy szülei aka-

szenvédte ki azt a csapást; a nyomai megmaradtak bensőjében. De az emberek beszélhetnek, amit akarnak, van mégis hatalom, a mely szárnyai alá veszi a védteleneket és ez a hatalom oltalmába vette a szegény, házatlan vándor gyerekeket.

A hajó kapitánya gondoskodott róluk s mikor végre Durbanba érkeztek, az utitársak közül több a kicsikék javára gyűjtést rendezett és megbíztak egy búrt, a ki feleségével Transzváliba utazott, hogy vegye őket gondjai alá. A búr és felesége jól bántak a gyerekekkel, de egy hajszállal se részesítették többben, mint a mennyivel meg voltak fizetve.

Ott, ahol a Wakkerstroomi-ut, a melyen ma jöttek, elágazik, letették a gyerekeket — csomag nem volt náluk — és azt mondták nekik: ha folyton egyenes irányba mennek, Mijneer Croft házába fognak jutni. Ez délben volt: egész este nyolc óráig tartott, amig ideértek, mert akkor ez ut nem volt annyira járt, mint most. A földeken eltévedtek és az esőben, hidegben talán el is pusztulnak, ha véletlenül nem látnak világosságot a házban. Így jöttek meg ide hugaim, Niel kapitány — és azóta folyton itt vagyunk, pár év kivételével, a mely alatt a Fokvárosba jártam őket iskolába. Milyen elhagyatottnak éreztem magam, a mig oda voltak.

— És mi lett az atyjából? — kérdezte Niel John élénk érdeklődéssel. — Nem hallott semmit róla azóta?

— Arról a gazemberről! — kiáltotta haragosan az öreg. Mondhatom, szép hírek jöttek felőle, vigye el az ördög! Az én szép kis bogaraim már mástól eszten-

— De mi történt önnel? — kérdezte egyszerre ijedten, mikor látta, hogy a kaffer leemel a nyeregből.

— Kicsibe mult, hogy a kedvenc struca a hugát, meg engem el nem pusztított. Mi volt mit tennem, megöltem a fenevadat.

Erre Bessienek is megoldódott a nyelve és nagy szaporán elmondott mindent tövéről-hegyére.

— Ugy kell nekem — fakadt ki a házigazda, miért nem végeztem már előbb vele. Hanem fogjatok csak egy pár ökröt — fordult az egyik cselédhez s hozzátok haza a struc hulláját, nehogy a keselyük széjjeltépjék, mielőtt a tollát lefosztják.

A kapitány átöltözött, bekötötte sebeit s a szalonba ment, ahol a háziak már vártak. Csinos, európai izléssel butorozott szoba volt ez, a sarokban zongora, a fal mellett nagy könyvtár a legkiválóbb írók műveivel.

Vacsora után a lányok zongoráztak, énekeltek, még pedig nagyon szépen. Miután később a hölgyek visszavonultak, a házigazda borozgatni kezdett vendégével.

— Még jóformán meg sem köszöntem, amit a kis hugomért tett — jegyezte meg a meleg köszönet hangján az ültetvényes. Elárulom önnek, hogy Bessie a kedvencem. Nincs parja ennek a lánynak. Milyen szeme van és milyen termete! Három helyett dolgozik és éppen nem mimeli az előkelő hölgyet.

— Ugy látszik a nővérek nagyon elütnek egymástól — jegyezte meg a kapitány.

— Eltalálta. Az ember nem is hinné, hogy egy ugyanazon hus és verből valók. Igaz, hogy három esztendő különbség van köztük és ez sokat határoz. Bessie

ratának ne kelljen engedelmessé válni, a zárda szürke falai között keres menedéket. Persze megmagyarázták a szegény kis lánynak, hogy úgy egyszerűen csak bejutni a kolostorba nem lehet, s a jószívű nővér oly enyhítő, vigasztaló hangon beszélt a kis apáca akarnokkal, hogy elhatározta, hogy visszatér szülei házába. S bár így végződött is a dolog, az idealisták mégis tanulhatnak ebből, hogy nem veszett még ki a reális életből sem a poétika, ha még akadnak a mai korban (midőn a modern leányok az ilyen problémákat egyszerű szökéssel oldják meg) oly leányok is, kik szenvedéseikben közelebb akarnak jutni Istenhez, hol lelkük megnyugvását, fájdalmaik enyhítését bizton reménylik.

— (A pálinka.) Probst Mihály, gyári munkás tegnap este a puturluk-utcában levő korcsmában többet talált bevenni a pálinkából, mint kellett volna. A pálinka azután olyan bátorra tette, hogy mindenkit megtámadott az utcán, míg végre két napszámosban embereire akadt, mert azok alaposan elverték s azután odább álltak anélkül, hogy nevüket sikerült volna megtudni. Probstot pedig bevitték a rendőrségre, hogy ott aludja ki a fejéből a pálinkát.

— (Elő munkálati engedély meghosszabbítása.) A kereskedelmi miniszter Lövy Mór fia simontornyai építési vállalkozó cégnek a m. kir. államvasutak Simontornya állomásától Vám pusztá, Nagy-Daád pusztá, Ozora község és Belső-Sári pusztá irányában a győr-vezsprém-dombovári h. é. vasut Felső-

Nyék állomásáig vezetendő gőzmozdonyu h. é. vasutvonalra kiadott és legutóbb meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— (Bevert ablakok.) Az este nagy ribilliót okozott a szigeti országúton Gálósi György napszámos. Nevezett részeg állapotban nekiállt a Stern-féle »Csilag«-kocsma ablakának és sorban beverte azokat. Végre a rendőrök jöttek és a dühöngő geberdusz-lovagot bevitték a torony alá, hol most kihágásért meg fogják büntetni.

— (A honvédhadapródiskola vendégei.) Lahner Viktor altábornagy ma Budapestről Pécsre érkezett, Rubastsuk József hadbiztos kíséretében, hogy a hadapródiskola gazdasági viszonyait felülvizsgálja. A hadapródiskola egészségi viszonyainak megvizsgálását pedig ma teljesítette Bernolák Károly dr. vezérkari törzsorvos, a honvédorvosi tisztikar főnöke, ki ma el is utazott Pécsről Budapestre.

— (Egészen újak) Schönwald R. 1852. év óta fennálló pécsi aranyműves és órásnál a szépkivitelű és csodás olcsó valódi aranyból készült amulettek, melyek a legszebbek vannak Szt. Antal, Szt. József, Rafael madonnákkal zománcozva és mind rendkívüli becses bémálási ajándéknak nagyon alkalmasak, mely tárgyaknak megtekintését ajánljuk tisztelt olvasóink becses figyelmébe. — A bémálásra alkalmas szebbnél-szebb női és férfi órák 5—6 forintra kezdve a magy. kir. főfémjelző hivatal által megvizsgálva kaphatók Schönwald R. órák és aranyművesnél Pécsen Király-utca a városház épületében.

Művészet, irodalom.

○ Uj zenemű. »A kis szántói csoda szép parkban« (lengyel tánc) címmel jelent meg Imrik Kornélia legújabb szerzeménye. Imrik Kornélia neve már nem ismeretlen a zongorázó közönség előtt, mert szerzeményeivel már nem egyszer keltett feltűnést s a »Kis szántói csoda szép parkban« szerzeményével csak újabb elismerést érdemel. — A mű izléses kiállításáért a kiadó Nádor Kálmán fővárosi zenemű kereskedőt is dicséret illeti, ki minden egyes kiadványát kifogástalan és meglepően csinos izléssel adja ki. »A kis szántói csoda szép parkban« ára 3 korona s a pénz előleges beküldése esetén bérmentve küldi meg Nádor Kálmán, Budapest, Károly körút 8 szám.

○ Falusi Tűzhelyek címen egyik ismert népies írónk, Bodnár Gáspár tanító-képző tanár egy vaskos elbeszélés kötetet adott ki. Bodnár zamatos, magyaros stílusával a közélet főbb kérdéseit szövi vonzóan egyes elbeszélésekben s így akarja a népet erkölcsösségre, jelemességre és hazafiasságra szoktatni. A műveltebb körök is élvezettel olvashatják eme elbeszéléseket s soha jobbat nem tehetnek, mintha az érdekes népet e kötettel megajándékozzák. Példányonként egy koronáért kapható a szerzőnél Szatmáron.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

husz esztendő most éppen, a nénje huszonhárom. Istennem, ha elgondolom, hogy már huszonhárom év múlt el a születése óta! És milyen különös sors jutott neki osztályrészul!

— Ugyan?

— Ha nem untatom, elmondom az élettörténetét. Hiszen ön közöttünk fog ezután élni, elbeszélhetek hát mindent nyíltan. Tudja, hogy én angol vagyok. Cambridgehireben születtem; atyám szegény lelkész volt. Husz éves koromban apai áldásával és harminc ezüst pénzzel a világnak eresztett. Hogy volt, mint volt ezután, nem hiszem, hogy érdekelné, elég az hozzá, hogy ötven év óta vagyok gyarmatos ezen a földön. Hanem rátérek a leányokra. Husz és egynehány évvel azután, hogy elmentem hazulról, az apám újra nősült; fiatal nőt vett el, akinek kevés pénze is volt. Az asszony hamar meghalt, egy fiut hagyva hátra. Féltestvéremről rossz híreket hallottam, hogy bűnös uton jár és iszákos is. Tizenkét évvel ezelőtt, éppen ezen a helyen ültem, ugyanezen karosszékben, mikor erős kutyaugatás vert fel nyugalmamból. Egyszerre kinyílt az ajtó s két kis lány összefogódzva megállott a küszöbön.

— Kérem, bácsi, Croft házában vagyunk? — kérdezte féltéken a nagyobbik leány.

— Igen, kicsikém — feleltem. Hanem ti kik vagytok?

— A hugai bácsikám; Angliából jöttünk.

Meglepetten ugrottam fel.

— Kérem, uram, könyörüljön rajtunk, ne üzzön el bennünket — esengetek szívrehatóan. Csupa víz va-

gyunk és nagyon éhesek, fáradtak. Nem bírok már a testvérkémmel tovább menni.

Nagyon megszántam őket és a házamnál tartottam a leányokat. Elbeszéltek, hogy a mostohaivérem milyen ember volt.

— Mostohaivérem Norfolkból nősült: úgy látszik, szeretetreméltó, fiatal leányt vett el, a kivel úgy bánt, mint egy kutyaival szokás. Iszákos, rossz ember, — az volt az én mostohaivérem; ütötte, verte, elhanyagolta a feleségét, a legszegeylenetesebb dolgokra kárhoztatta; a két kis lánnyal is rosszul bánt, a míg a szegény asszony, kimerülve a gondtól és a betegségtől, nem tudta tovább azt elviselni és egy bolond gondolatnak engedve, ide szökött, hogy az én védelmem alá vesse magát.

Ez mutatja, hogy mennyire kétségbe eshetett. Összekaparította mind a pénzét, egy keveset kölcsönzött is hozzá, úgy hogy ép elege volt hozzá, hogy a maga és a gyermekei utiköltségét viselhesse.

Egy napon, a mikor bestiális férje az ivással, meg a kártyajátékkal volt elfoglalva, a londoni drog egy vitortlásának földézetére lopódzott s mielőtt a férj valamit megtudhatott volna, már a nyílt tengeren voltak.

Szegény, gyámoltalan lélek; ez kimerítette minden erejét és a túlfeszített izgalom a halálba döntötte. Nem volt tiz napja a tengeren, összetört és meghalt. A szegény gyermekek egyedül, elhagyottan maradtak hátra.

Hogy mit kellett szenvedniök, vagy igazabban: mit kellett a szegény Jess-nek szenvednie — mert csak ő volt elég nagy ahhoz, hogy ezt érezze — csak a jó Isten tudja. Annyit mondhatok: a szegény leány még most se

Törvénykezés.

§ **Csődök.** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság közhírré teszi, hogy *Zsivánovits* Károly bejegyzett kereskedő, pécsi lakos ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Jobszt* Béla törvényszéki bíró, tömeggondnok *Szekevényessy* Ferenc dr., helyettese *Németh* Arthur dr. Bejelentési határidő június harmincadika, a felszámolási tárgyalás határnapja július hetedik. A kaposvári tszék *Kaufmann* Adolf, bejegyzett kereskedő, kaposvári lakos ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Jankó* Kálmán, törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. *Simon* Dániel, helyettese dr. *Székelly* Antal, kaposvári ügyvéd. Igénybejelentési határidő június 25., felszámolási határnap július 16-ika.

§ **Megszűnt csődök.** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság közhírré teszi, hogy *Rotter* Károly pécsi bórkereskedő ellen s *Wertheimer* Géza közadós ellen elrendelt csődöt a csődvagygon felosztása miatt megszüntette. A pécsi kir. törvényszék *Gerő* Antal villányi lakos ellen 1897-ben nyitott csődöt a csődtömeg felosztása folytán megszüntette.

§ **A bírák szabadságideje.** Az eddigi gyakorlat szerint a törvényszéki elnökök a törvényszék kerületében alkalmazott bírák és bírósági hivatalnokok törvényes szabadságidejét május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapokban jelölték ki. Ezen hónapokon kívül az igazságügyi miniszter engedélyezett szabadságidőt, melyet rendkívülinek tekintettek. Most a miniszter megengedte, hogy a bírákat, bírósági hivatalnokokat megillető rendes szabadságidőt a törvényszéki elnökök május előtt és október utáni hónapokban is kijelölhetik. Csak, ha a rendesnél több szabadságidőt akar az illető igénybe venni, ezt már az igazságügyi miniszter fogja engedélyezni, mivel ez a többlet tekintetik tulajdonképpen rendkívüli szabadságnak. Az első folyamodásu bíróságok azonban leginkább nélkülözhetik a munkaerőt július, augusztus és szeptember hónapokban. Ennélfogva az igazságügyminiszter utasította törvényszékek elnökeit, hogy az ítélobírák létszámának fele július 1-től augusztus 15-ig, a másik fele pedig augusztus 15-étől szeptember 31-éig töltsék el rendes szabadságidejét. Csakis egyesek figyelmet érdemlő érdekei miatt tehetnek kivételt ezen általános szabály alól. Ezenkívül a bíró és bírósági hivatalnok akár betegség, akár üdülés, vagy bármi okból engedélyezett szabadságidejének leteltével tartozik visszatérni székhelyére és csak, ha újabb hosszabbítást kapott, távozhatik el onnét. De meghosszabbítást igazolt okból a szabadságidő letelte előtt a székhelyen kívül is lehet kérni. Ha azonban a kérvény a szabadságidő leteltéig el nem intéztetik, vagy a meghosszabbítás megtagadtatik, a bíró feyelelmi vétsége terhe alatt köteleztetik székhelyére visszatérni. Ezen intézkedésre azon abuzus szolgál okul, hogy a távollevő bírák szabadságuk leteltével az elnökhöz egyszerűen orvosi bizonyítványt küldöttek és kérték, hogy távollmaradásukat az elnök vegye tudomásul. Ez a szokás, mely minden törvényes alapot nélkülöz, meg lesz szüntetve.

§ **A hitvesgyilkos.** Most tárgyalták Veronában *Borguino* mérnök ügyét, kit azzal

vádoltak, hogy feleségét, kit féltékenykedésével folytonosan üldözött, egy készurással halálra sebezte. A vádlott beismerte tettét. A tárgyalás folyamán kitűnt, hogy *Borguino* — ki leánykorában a balletben táncolt — többszörösen vétkezett a házassági hűség ellen. Az esküdtek *Borguino*t felmentették. Az ítélet kihirdetését a halgatóság lelkesen megéljenezte.

§ **Házasság a törvényszéken.** A párisi törvényszék előtt nagy bűnpör folyik most, amelyben annyi gonosztevő szerepel, hogy a bírói személyzetet meg kellett miattuk ketőztetni. Ezek között a bűnösök közt van egy *Santenac* nevű fiatalember és szeretője, *Décile* Paté, aki örvendetes családi eseménynek néz elébe. A minap szembesítették őket a vizsgálóbíró szobájában, amikor is megrázó jelenet játszódott le. *Cécile* Paté fölegyenesedett szeretője előtt s a szemébe mondta:

— Hogyan merészeled azt hazudni, hogy büntársad vagyok, én, a gyermeked anyja!

Másnap a törvénykezési palota előcsarnokában *Bréal* ügyvéd talárba öltözve odalépett egy kollégájához, *Bergougnoux* ügyvédhez s így szólt hozzá ünnepélyesen:

— Védencem, *Santenac* nevében megkérem öntől védencének, *Cécile* Paténak kezét:

Az ügyvéd azonnal megkérdezte a lánytól, hogy akar-e szeretője feleségévé lenni. A lány hajlandó volt, ha *Santenac* megígéri, hogy ezentul tisztességes ember lesz. *Santenac* erre ünnepélyesen megesküdött s így az esküvő nemsokára meg is lesz. Az egyházi szertartás a menyasszony ezidőszerinti lakásán, a *Sain-Lazare* fogházban lesz s mint tanuk a házasságot terv ező ügyvédek fognak szerepelni. És hogy a dolog teljesen törvényszéki jellegű legyen, *Flory* vizsgálóbíró megígérte, hogy keresztapja lesz a születendő gyermeknek.

Tanügy.

)(**Mezőgazdasági tanfolyam.** A napokban megirtuk, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából az ország több városában mezőgazdasági tanfolyamot nyitott. A pécsi kir. tanfelügyelőség kerületéből: *Kress* Pál breidaföldi, *Szatkovics* Béla dályoki, *Droppa* Mihály dunaszekcsői, *Mocsári* Antal káraszi, *Toldi* Ferenc nagytótfalusi, *Kész* József villányi tanítók folyamodtak a tanfolyamra leendő felvételükért.

)(**Fölvétel a pécsi papnöveldebe.** A pécsi papnevelő intézeti igazgatóság közhírré teszi, miszerint a pécsi seminarium növendékei közé felvétetni kívánók felvételi vizsgálata ez évben július hó első és 2-ik napjain fog megtartatni. Azon gymnáziumi tanulók, kik a 4, 5, 6, 7. osztályt jó sikerrel elvégezték, vagy az érettségi vizsgálatot sikeresen letették és a kis seminariumba, illetve a 8-ik osztályból a theologiai tanfolyamra felvétetni óhajtanak, keresztlevéllel és iskolai bizonyítvánnyal ellátva július hó elsején a délelőtti órákban a seminariumi vicerektornál jelentkezzenek, a hol a további teendők felől is értesítetni fognak. Az idegen gymnásiumokból érkező tanulók, hogy ne legyenek kénytelenek

vendéglőkbe szállni, a concursus ideje alatt két-három napra a papnevelőintézetben éjjeli szállást és élelmezést ingyen nyerhetnek, ha ez iránt való óhajtasukat előzetesen levélben bejelentik, vagy Pécsre érkezésükkor e célból a seminarium előjáróságánál személyesen jelentkeznek.

TÁVIRATOK.

— **A Vörös Kereszt egylet közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az országos Vörös Kereszt egylet Budapesten ma tartotta évi rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen *Mária Valéria* hercegasszony fővédőnkő akadályozva volt a megjelenésben; de megjelentek *Klotild* főhercegasszony és *Lajos Győző* főherceg, kiket *Csekonics* Endre gróf üdvözölt.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból írják, hogy a boerok kezdik elhagyni Praetóriát.

Washingtonban az Egyesült Államok szenátusa harminchat szóval huszonegy ellen kimondta, hogy nem bocsájtják a boer követeket a tárgyaló terembe, mert bejárták az országot, izgatták a népet és az által akarták presszionálni a kormányt ez intervencióra. *Mac-Kinley* elnök kijelentette, hogy megmarad a semlegesség mellett.

— **A szatmári testvérgyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szatmár-németi törvényszék esküdtbírósa ma délelőtt kilenc órakor kezdte tárgyalni zsufolt terem előtt *Papp* Béla, kakszentmártoni földbirtokos, *Zsoldics* Mihály juhász és *Papp* Zoltán bűnpörét, kik *Papp* Elemért, a fiatal szatmári diákot orvul agyonlőtték. A tárgyalás iránt óriási az érdeklődés; *Galba* törvényszéki elnök kétszázhusz jegyet adott ki, de egyre ostromolják mégis belépő-jegyekért. A vádlottak családjából *Papp* Zoltán anyja és fivére kértek jegyet. A szatmári táviróhivatal nagy apparátussal dolgozik; Budapestről külön távirógépet rendeltek ez alkalomra.

A tárgyaláson elsőnek *Zsoldics* Mihály juhászt hallgatták ki.

Ez elbeszéli, mint vette rá a gyilkosságra *Papp* Béla tekintetes ur.

— Ne nevezze tekintetes urnak — szólt közbe az elnök.

Zsoldics folytatólag előadja, hogy a mikor megtudta, miszerint *Elemér* urfíró van szó, szabadkozott, de *Papp Béla* lelovással fenyegette, ha nem vállalkozik a gyilkosságra.

— *Elemér* urfit hátul az öklömmel kupán ütöttem úgy, hogy leroskadt, aztán kétszer belelőttem — mondja a gyilkos egész közönnyel.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

659. sz.
Végr. 1900.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbírótság 1899. évi V. IV. 1/1 számú végzése következtében Horváth Antal ügyvéd által képviselt Czirer József javára Weidinger Ferenc ellen 12000 korona és jár. erejéig 1900. évi január hó 4-én fogatatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: a pécsi takarékpénztár részvénytársaság 588. sz. részvénye, szelvényekkel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi királyi járásbírótság 1900. évi V. IV. 251/1—2 számú végzése folytán 12000 korona tőkekövetelés, ennek 1898. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 81 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Pécssett, a törvényszék árverező szobájában leendő eszközzésére 1900. évi június hó 6. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében, ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécssett, 1900. évi május hó 20-ik napján.

Fonyó István,
kir. bírósági végrehajtó.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„MERCUR“
váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany - János-
utca 31.

Szöllősgazdák figyelmébe!

Hazai gyártmány.

3 és 5 águ juttafonál szőlővesszők kötözésére gombolyagban **kilója 96 fillér.**

Elég 2000 tőke megkötözésére.

Felülmul minden eddigi kötőanyagot.

Egyedüli jó minőségben kapható

Gipsz József

kötéláru üzletében

Pécssett, II. ker. belv. országút 47. sz. saját házában.

HIRDETMÉNY.

Alulirott „Kisköszegi fogyasztási szövetkezet“ igazgatósága az 1875. évi 37. t.-cz. 249. §-a értelmében közhirre teszi, hogy a szövetkezet feloszlik és így felszámolás alatt áll, tehát felhívja a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetemény harmadszori megjelenésétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Kelt Kisköszegen, 1900 május 15.

Kisköszegi fogyasztási szövetkezet.
Baumholzer Péter. Beck Anton.

